

Historie místa zvané „Kostelíček“ k.ú. Městec Králové, okres Nymburk

V dávných letech zde stával - Kostel Nejsvětější Trojice

Původně poutní kostel stával na vrchu zvaném „Na kostelíčku“ jižně od města. V roce 1624 byl pobořený. V roce 1719 byl nově vystavěn, ale roku 1786 byl zrušen a rozbořen.

Zdroje

Martin Čechura edit.2012 – Zaniklé kostely Čech, strany 149 a 312

Kuča edit..1998 - Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezku, strana 832

UPČ 2 – Poche, E. edit.1978, Umělecké památky Čech 3. Praha. Strana 375.

Wirth edit.1957 – Umělecké památky Čech. Praha. Strana 472.

Nejsvětější Trojice – vysvětlení významu

Víra v jednoho Boha ve třech Osobách je jedním z nejzvláštnějších prvků křesťanství. Žádné jiné náboženství toto tajemství nepředkládá k věření. Existence Nejsvětější Trojice je dogmatem naší víry. Pouhým lidským rozumem bychom nedošli k této pravdě, zjevil nám ji Kristus.

Je mnoho míst, na kterých Pán Ježíš hovoří o svém Otci jako o odlišné Osobě-Bohu. Je také možné citovat několik desítek míst v [Evangelích](#), v nichž je řeč o Duchu svatém jako o rovném Otci i Synu a jako o Osobě, která je od nich odlišná. Když archanděl zvěstuje Marii, že se stane matkou, evangelista výrazně poznamenává, že právě Bůh ho posílá, aby jí zvěstoval, že porodí Syna Božího - a že se to stane působením Ducha svatého (Lk 1,30-35).

Při [křtu](#) Pána Ježíše se zjevila celá [Nejsvětější Trojice](#): Syn Boží stojí na břehu, Bůh Otec o něm vydává svědectví svým hlasem a Duch svatý se ukazuje nad Ježíšem v podobě holubice (Lk 3,22-23). Dříve, než Pán Ježíš vstoupil na nebesa, řekl apoštolům tato příznačná slova: „*Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.*“ (Mt 28,19) Když Kristus oznamuje seslání Ducha svatého na apoštolů, říká: „*A já požádám Otce a on vám dá jiného Utěšitele.*“ (Jan 14,16) „*Utěšitel, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jméno mém, ten vás naučí všemu.*“ (Jan 14,26) „*Až přijde Utěšitel, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví.*“ (Jan 15,26)

Již apoštolové předkládali tajemství Nejsvětější Trojice: „*Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a společenství Ducha svatého se všemi vámi.*“ (2 Kor 13,13) „*Ten, kdo nás spolu s vámi postaví na pevný základ v Kristu a kdo si nás posvětil, je Bůh. On nám také vtiskl svou pečeť a do srdce nám dal svého Ducha jako závdavek toho, co nám připravil.*“ (2 Kor 1,21-22) „*Petr, apoštol Ježíš Krista, vyvoleným, kteří ... byli předem vyhlédnutí od Boha Otce a posvěcení Duchem.*“ (1 Petr 1,1-2)

Tajemství Nejsvětější Trojice převyšuje možnosti našeho chápání. Proto není divné, že právě na tuto pravdu byly od samého počátku existence Církve namířeny nejpočetnější útoky [heretiků](#), charakterizované společným pojmenováním *antitrinitarismus*. Již první [ekumenické koncily](#) Církve rozhodným způsobem odsoudily tyto [bludy](#) a ve svých vyznáních víry podaly jasný výklad křesťanské nauky. Podobně i první církevní spisovatelé chápali toto tajemství jako základ víry. [Papež](#) sv. Klement Rímský (+ okolo 97) píše v *Listu Korintským*: „*Copak nemáme jednoho Boha (Otce) a jednoho Krista a jednoho Ducha milosti, vylitého na nás?*“ Mučedník sv. Ignác (+ okolo 117) píše v *Listu Magnesijským*: „*Jako je Kristus podřízen Otci podle těla, tak i apoštolové Kristu, Otci i Duchu.*“ Ve vyznání víry ze 3. století nacházíme tato slova: „*Věřím v Boha, Otce všemohoucího, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, který se narodil z Marie skrze Ducha svatého.*“ V té samé době sv. Dionýsius z Alexandrie (+265) již přímo píše o existenci [Trojice](#) v jednom Bohu. Vyznání víry, které nám odevzdal první ekumenický [koncil v Niceji roku 325](#), nerozlišuje pouze rozdílnost Osob v Bohu,

nýbrž s veškerou silou rovněž zdůrazňuje jejich jednotu v přirozenosti. Ještě obšírněji tuto pravdu rozvinuly následující

koncily: [1. Konstantinopolský](#) (381), [Efezský](#) (431) a [Chalcedonský](#) (451). Na téma tajemství Nejsvětější Trojice napsali celé traktáty sv. Athanasius (+373), sv. Řehoř z Nazianu (+390), sv. Cyril Alexandrijský (+444) a sv. Augustin (+430). Ukazovali (a také mnozí po nich) nejen existenci této pravdy, ale usilovali rovněž stanovit její povahu, samozřejmě v mezích dostupných rozumu.

Pravda o tajemství Nejsvětější Trojice je pro nás natolik podstatná proto, že ukazuje Boha, jaký je sám v sobě. Pán Bůh je jeden ve své přirozenosti, avšak ve třech Osobách. Osoby Boží se mezi sebou odlišují reálně tak, že jedna Osoba není druhou. Neodlišují se ale přirozeností, ani vlastnostmi a ani činnostmi, která je společná. Mají společnou božskou přirozenost, všechny vlastnosti i Boží činnost. Osoby se od sebe odlišují pouze původem: Bůh Otec nemá původ v nikom, Boží Syn má původ skrze odvěké a duchové zrození z Otce, Duch svatý má původ ze společného dýchání lásky Otce a Syna. První Osobu odlišuje otcovství, druhou Osobu synovství a třetí Osobu původ od Otce a Syna. Tolik byla katolická teologie schopná definovat na základě textů Písma svatého a děl církevních otců.

Samostatná slavnost ke cti Nejsvětější Trojice vznikla v [liturgii](#) poměrně pozdě, až v 11. století. Roku 1334 ji papež Jan XXI. rozšířil na celou církev. Sv. Rupert, [opat](#) z Ottobeuren (+ okolo 1180), zná tento svátek a takto ho osvětluje: „*Neboť krátce po seslání Ducha svatého Kristova pravda i křest, který Kristus přikázal konat ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, byly poskytovány celému světu. Proto je tedy dnešní slavnost nejkrásnějším ukončením cyklu spásy.*“

K prohloubení zbožnosti věřících vůči Nejsvětější Trojici církev ve svých liturgických modlitbách připojuje: „*Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.*“ Církev ve všech svých modlitbách vzývá Boha ve třech Osobách: každou liturgickou modlitbu zakončuje vzýváním Nejsvětější Trojice. Modlitbu „*Sláva Otci i Synu i Duchu svatému*“ měl již zavést I. ekumenický koncil v Niceji roku 325. Synod v Narbon (589) přikázal kněžím každý žalm zakončit touto krásnou modlitbou, což přetrvává i v naší době a odráží se to i v Liturgii hodin. Ve 12. století byl kvůli uctívání tohoto tajemství založen i řád Trinitářů (roku 1198). Jeho zakladateli byli sv. Jan z Mathy a sv. Felix Valois. Tento řád potvrdil papež Inocenc III. Mimořádným ctitelem Trojice byl i sv. Patrik (+ okolo 461), apoštol Irska, který tajemství Nejsvětější Trojice údajně vykládal obrazem trojlístku. Do dnešního dne si proto Irové v den jeho svátku (17.3.) připínají na oblečení trojlístek.

V křesťanském umění se se symbolikou Trojice poprvé setkáváme již ve 4. století. Na sarkofágu, který je možné spatřit v Lateránském muzeu, je Nejsvětější Trojice představena v podobě tří lidských osob. V [bazilice](#) sv. Pavla v Římě se setkáváme s jiným symbolem z 5. století: Bůh Otec jako lidská osoba, Syn Boží v podobě beránka a Duch svatý v podobě holubice. Pozdějším symbolem je trojúhelník, který je často obklopen sluncem, jež je vyjádřením Boží přirozenosti. Velmi starým symbolem Nejsvětější Trojice je „*triangl*“, který jáhen zapaloval na [Bílou sobotu](#) v obřadu posvěcení světla. Jedná se o tři svíce umístěné na třech větvích jedné tyče. Rovněž starobylym symbolem je písmeno Y, které tvoří tři stejná ramena. Komplikovanějším, ale více výmluvným symbolem, jsou tři kruhy v trojúhelníku umístěné tak, že se navzájem prostupují. Od 12. století se velmi rozšířil následující symbol: Bůh Otec v podobě starce sedícího na trůnu, Syn Boží rozepjatý na kříži, jenž je opřen o kolena Boha Otce, a Duch svatý v podobě holubice.